

Západočeská univerzita v Plzni

Právnická fakulta – katedra trestního práva

Posudek oponenta na diplomovou práci Lenky Bohanosové

„Poškozený v trestním řízení“

1) Zaměření DP a její základní koncepce

Autorka zvolila samostatné téma schválené katedrou trestního práva. Vzhledem k přijetí řady novel trestního řádu, které přinesly v tomto směru podstatné změny, se jedná o velmi aktuální, neustále diskutovanou a vyvíjející se problematiku v českém trestním právu procesním. Její diplomová práce je věnována rozboru současné právní úpravy postavení poškozeného v trestním řízení a jejímu srovnání s právní úpravou na Slovensku. V tomto ohledu práce odpovídá svému zadání.

2) Použité metody a způsob zpracování zvolené problematiky

Základními metodami použitými při zpracování práce je metoda analytická, deskriptivní, komparativní a kompilativní. Autorka se zaměřila na rozbor příslušných trestněprávních ustanovení, která jsou v závislosti na literárních pramenech a vybrané judikatuře poměrně zdařile vyložena a komentována. Práce má logickou strukturu a kromě toho využila autorka i komparativní metodu, když zařadila do své práce srovnání se slovenskou právní úpravou. Práce je čtivá, je velmi pečlivě zpracována, má logickou strukturu, jazyk diplomové práce je kultivovaný, bez závad a na vysoké úrovni je i formální stránka práce. Kontrolou plagiátorství kvalifikačních prací nebyly zjištěna žádná významná shoda.

3) Zvolená systematika práce

Diplomová práce má rozsah 74 stran, obsahuje seznam použité literatury a cizojazyčné resumé. Autorka problematiku přehledně dělí do pěti základních kapitol a závěr. Po úvodu seznamuje autorka čtenáře se základními pojmy vztahujícími se k dané problematice, vymezuje rozdíly mezi pojmy subjekty a strany trestního řízení, vymezuje vlastní pojem poškozeného v trestním řízení a zabývá se rozdíly mezi postavením a právy poškozeného a oběti v trestním řízení. Těžiště práce je obsaženo v kapitole třetí, kde autorka provádí rozbor současné právní úpravy práv a postavení poškozeného v jednotlivých stádiích trestního řízení. V rámci této kapitoly provádí autorka ještě exkurz do slovenské právní úpravy a stručné zamyšlení nad současnou právní úpravou de lege ferenda. Kapitola čtvrtá je věnována odklonům v trestním řízení. Bohužel tuto kapitolu autorka pojímá pouze obecně a specifika této úpravy z pohledu poškozeného ve výkladu absentují (např, jaký je rozdíl mezi doznáním obviněného a jeho prohlášení, že

skutek spáchal, co si lze představit pod pojmem „jiná opatření k náhradě škody“, zamyšlení nad výhodami či nevýhodami postupu dle § 307 či 309 TrŘ apod.). Zdařile je pak zpracována kapitola pátá věnovaná adheznímu řízení. Autorčin výklad zkoumané problematiky je srozumitelný a přesvědčivý, autorka příkladně využívá odborné literatury a judikatury k tomuto tématu. Přestože práce není originálním dílem, prokazuje schopnost autorky velmi dobře pracovat s odbornou literaturou a judikaturou, která je k danému tématu k dispozici. Zdařile je zpracována i kapitola 3.2.3 věnovaná komparaci se slovenskou právní úpravou. Postrádám však samostatnou kapitolu „Úvahy de lege ferenda“, ve které by autorka lépe doložila schopnost generalizovat získané poznatky a vyvodit z nich odpovídající závěry a doporučení, než je tomu v kapitole 3.2.4.

4) Nedostatky a problémy práce

Práce je až příliš popisná. Autorka se snaží téma pojmout komplexně, což při vymezeném rozsahu práce nutně vede k tomu, že chybí hlubší zamyšlení autorky nad problémy, které se v současné době vyskytují v aplikační praxi. Autorka se měla v práci zaměřit spíše na řešení nějakého dílčího problému. Např. kvituji podrobnější rozbor nově zavedeného práva poškozeného požadovat náhradu nemajetkové újmy a vydání bezdůvodného obohacení, avšak takových hlubších analýz mělo být v práci více. V tomto směru měla autorka věnovat podstatně větší pozornost civilní literatuře a judikatuře, která by mohla být pro budoucí trestní praxi inspirací. Nelze souhlasit s názorem autorky na str. 69, že přiznání náhrady nákladů vzniklých přibráním zmocněnce je možné pouze tehdy, pokud je doloženo, že byly zmocněnci skutečně poškozeným uhrazeny. Tento judikatorní názor byl již překonán. V rámci ústní obhajoby necht' autorka tuto změnu objasní.

5) Celkové zhodnocení práce

Předložená práce svým rozsahem, koncepcí a způsobem zpracování splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Vzhledem k shora uvedenému ji doporučuji k ústní obhajobě a v závislosti na jejím výsledku navrhuji hodnotit klasifikačním stupněm velmi dobře, případně i výborně.

V Plzni dne 25. 5. 2020

JUDr. Petr Kybic, Ph.D.